

Claus motiverer beboere og kolleger

**SIDSTE STOP FØR
RENDESTENEN**

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder **Charlotte Eliassen**, er 27 år og nyuddannet. Jeg arbejder på en døgninstitution for anbragte børn og unge, hvor jeg også var i praktik. Jeg blev socialpædagog, fordi jeg interesserer mig for neuropsykologi og neuropædagogik. Og så er både min far og mor socialpæagoger.

At være socialpædagog lever på mange punkter op til mine forventninger. Men jeg kan ikke gå ind i relationerne med helt så meget krop og sjæl, som jeg måske gerne ville. Jeg er en betalt relation, og jeg er nødt til at have en følelsesmæssig distance. Fortæller de unge mig noget i fortrolighed, som er ulovligt eller bekymrende, er jeg nødt til at indberette og dokumentere det. Der kan jeg godt føle, at jeg svigter fortroligheden. **Jeg skal give omsorg, men samtidig være en myndighedsperson.** Det kan være udfordrende. Og dér kan man komme til at lave sine første fejl. Men samtidig har jeg nogle nye øjne på faget, som jeg ikke håber, jeg mister. X

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. www.sl.dk // **Ansvarshavende** forbundsformand Benny Andersen // **Redaktion** Søren Lauridsen (chefredaktør), sln@sl.dk, Tina Løvbo Petersen, tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Marie Dissing Sandahl, mds@sl.dk, Maria Rørbaek, mrk@sl.dk, Jakob Ravn Fjordbo, jrf@sl.dk // **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk. // **Layout** René Hart // **Produktion** KLS Pureprint A/S // **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk // **Annoncer** Se annonceinformation på socialpaedagogen.sl.dk. // **Oplag** 45.000 i perioden 1.7.17-30.6.18 // **Redaktionen** af 10/2019 er afsluttet 07.08.2019. Næste nummer udkommer i uge 38. // **Forsidefoto** Nils Lund Pedersen // 76. årgang // ISSN 0105-5399

Danske Medier
OPLAGSKONTROL

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

16

Min drøm for fremtiden er, at den nye generation af socialpædagoger tager nogle chancer og udfordrer arbejdsgivernes behov for styring.

— Kurt Bertelsen, centerleder

PORTRÆT

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

8

Ingen er håbløs
Claus Valdemar Andersen motiverer mennesker, som er væltet omkuld af livet

Ny bog

FLASKEBØRN

'Når du drikker, mor, så forsvinder du'. Katrine Quorning har skrevet en grafisk roman baseret på hendes egne oplevelser med en alkoholiseret mor

16

Fra åndssvag til medborger
I over 60 år har socialpædagoger været med til at forme et nyt syn på mennesker med udviklingshæmning – og deres plads i samfundet

FOTO: ANDREAS BANG KIRKEGAARD

TEMA

5

Arbejdsgiver skal betale erstatning

6

Ny forskning i plejefamilier

14

En særlig relation

For Kamilla og Mie blev praktikforløbet startskuddet til et venskab

24

Er et rygeforbud i orden?

34

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

Karrierehop

Efter 20 år som plejemor kvittede Signe Welling jobbet – og tog på jordomrejse

26

Camping med hjerterum
14 udsatte borgere holder Bygholm Sø Camping kørende

FOTO: COLOURBOX

Klar til studiestart

AF IDA THYREGOD ANDERSEN, FORRETNINGSUDVALGSMEDLEM I PLS

Velkommen på pædagoguddannelsen. Velkommen til et fællesskab med over 17.000 studerende – og velkommen til, hvad vi mener, er Danmarks vigtigste uddannelse.

Pædagoguddannelsen er en uddannelse, hvor man kommer på dybt vand, og hvor man bliver udfordret på sine holdninger. Og det er netop en af styrkerne ved uddannelsen, mener vi. Vi tror på, at det er sundt at blive udfordret og at rykke sig som menneske.

Du har sikkert hørt, at vi ikke får en uddannelse, men at vi tager en uddannelse. Men selvom du selv står til ansvar for din uddannelse, kan det være rart at have nogen at støtte sig til og kunne rådgive sig hos. Derfor blev PLS – Pædagogstuderendes Lands sammenslutning – oprettet. Vi er både din fagforening og studieorganisation – og dit faglige fællesskab, som følger dig gennem hele din pædagoguddannelse.

I den seneste tid har pædagoguddannelsen og ikke mindst pædagogfaget været i kraftigt søgelys. Der er blevet delt meninger på kryds og tværs, og det samme har vi gjort i PLS. Vi har deltaget aktivt i debatter om alt det gode og dårlige, som vi oplever på pædagoguddannelsen. Og vi opfordrer også dig, til at deltage i debatterne. **For om kort tid skal hele pædagoguddannelsen evalueres, og der har vi brug for din stemme og dine oplevelser.**

Og kan du ikke vente så længe, så har vi efterhånden på alle uddannelsessteder lokalafdelinger, som bliver drevet af dine medstuderende. De er også altid klar på at lytte og hjælpe dig.

Held og lykke med de næste tre et halvt år – må du få en fed tid på pædagoguddannelsen. X

Efteråret er jo den tid, hvor økonomien for kommuner og regioner er i fokus. Budgetplanlægningen er allerede igang rundt omkring. Og som jeg sagde mange gange under valgkampen, så er det nødvendigt at prioritere en socialpolitik målrettet og prioriteret de mennesker, der har allermest brug for støtte. Det skal vi kunne se og mærke på økonomiaftale og budgetter.

— Benny Andersen, forbundsformand Socialpædagogerne

Medlemsråd

I alt fire gange i 2019-2020 inviterer Socialpædagogerne medlemmer til at deltage i møder i det nye Medlemsråd.

128

sager om børn under 15 år er indtil nu blevet afgjort af **det ny ungdomskriminalitetsnævn**, som blev oprettet ved årsskiftet.

KONVENTION

439 ja, 7 nej og 30 blanke stemmer

Sådan lød det samlede stemmetal, da den internationale arbejdsorganisation ILO den 21. juni vedtog en konvention mod vold og chikane på arbejdspladsen. Dermed er retten til et arbejdsliv fri fra vold og chikane for første gang anerkendt internationalt. X

HVER 3. PÆDAGOG FÅR JOB SOM SOCIALPÆDAGOG

4.869 er blevet optaget på pædagogstudiet i år. Dermed er pædagoguddannelsen stadig landets største uddannelse. Her uddannes de studerende til et velfærdssamfund, hvor der virkelig er brug for både de pædagogiske og de socialpædagogiske kompetencer.

Men søgningen falder. Samtidig er der meget mediefokus på, hvor svært det er at skaffe pædagoger til børn i vuggestuer, børnehaver eller på fritidsklubben. Og ja. Det er vigtigt. Men det er altså ligeså vigtigt, at hver tredje pædagoguddannet får job som socialpædagog.

I Danmark lever mere end 280.000 borgere i ud-sathed, mere end 10.000 børn og unge er anbragt, og man har slet ikke tal på antallet af borgere med støttekrævende handicap. Og behovet for støtte til mere og mere komplekse livssituationer stiger. Derfor er der brug for helt andre faglige kompetencer end dem, det almenpædagogiske område har brug for.

'Hvis landets udsatte skal have den bedst mulige støtte og de mest kompetente indsatser, så skal vi arbejde for en skærpet pædagoguddannelse.'

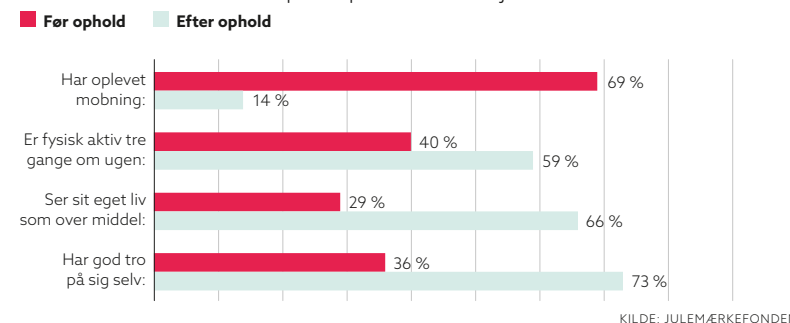
Så hvis landets udsatte skal have den bedst mulige støtte og de mest kompetente indsatser, så skal vi arbejde for en skærpet pædagoguddannelse – og i bedste fald en selvstændig socialpædagogisk uddannelse. Det fortjener både de udsatte og fremtidens socialpædagoger. X

Marie Sonne
forbundsformand Socialpædagogerne

FOTO: RICKY WOLLOY

Børnenes resultater efter ophold på Julemærkehjem:

UDDANNELSE

BYRETSDOM

Få støtte til merituddannelsen

Er du medhjælper og arbejder på Socialpædagogernes kommunale overenskomst, kan du søge økonomisk støtte til meritpædagoguddannelsen via Den Kommunale Kompetencefond. Du kan få betalt hele uddannelsesafgiften – også kaldet deltagerbetalingen – samt udgifter til materialer og transport.

Kravene er, at **du skal være minimum 25 år og have 5 års erhvervs erfaring** inden for området. Og så skal du være ansat på Socialpædagogernes overenskomst for omsorgs- og pædagogmedhjælpere i kommunerne.

Hvis du er interesseret i at uddanne dig til meritpædagog, så tag en snak med din tillidsrepræsentant og din leder. Det er jer, der i samarbejde aftaler, hvordan forløbet tilrettelægges. Det er også din arbejdsgiver, der får udbetalt tilskuddet. X

Læs mere på denkommunalekompetencefond.dk/ufaglaert-til-faglaert/

FOTO: COLOURBOX

Arbejdsgiver skal også betale erstatning

En ny byretsdom fra Retten i Næstved slår fast, at arbejdsgiveren skal betale en del af erstatningen til en socialpædagog, der på sin første arbejdsdag blev udsat for vold af en udadreagerende borger.

Af dommen fremgår det, at arbejdsgiveren ikke 'i tilstrækkelig grad har sørget for, at arbejdsforholdene var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige'. Socialpædagogen var nemlig ikke informeret om, at borgeren især over for nye mennesker kunne have udadreagerende adfærd. Og arbejdsgiveren havde ikke fortalt socialpædagogen, hvordan eventuel voldsom adfærd kunne imødegås på en forsvarlig måde. X

BØRN & UNGE

NY FORSKNING I PLEJEFAMILIER

Det kan være svært at skulle sende sit plejebarn hjem til nogle forældre, der tidligere har udsat barnet for omsorgssvigt – og det kan være svært at sende sit barn hen til nogle plejeforældre, der på en måde udkonkurrerer ens eget forældreskab. Ny ph.d.-afhandling afdækker på baggrund af interviews de ambivalente følelser i samarbejdet mellem plejeforældre og biologiske forældre. Afhandlingen er skrevet af Stine Luckow fra Det Nationale Forsk-

nings- og Analysecenter for Velfærd. Til Videnskab.dk siger hun, at plejeforældrene ofte føler sig magtesløse: 'Det forventes af dem, at de kaster alle deres følelser i de her børn. Samtidig oplever plejeforældrene, at **de er tvunget til at udsætte plejebørnene for noget, de aldrig ville have udsat deres egne børn for.**' X

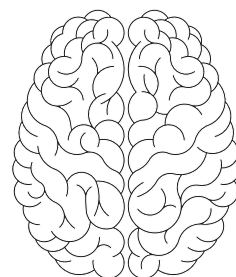
Læs mere i artiklen 'Det gør ondt, når vores søn kalder hende for mor', som du finder på videnskab.dk

PODCAST

Bliv klogere på hjernen

Hidden Brain fra det amerikanske non-profit medie NPR. Podcasten undersøger hjernens vidunderlige særheder og stiller spørgsmål som: Hvorfor lyver vi? **Hvorfor ønsker vi magt?** Hvorfor bliver vi racister? Og hvad siger din parkering egentlig om din personlighed?

Find den på din [podcast-app](#).

BIOGRAFFILM

Hvad nu, lille barn?

Fransk film om den nyfødte Theo, hvis fremtid ligger i de sociale myndigheders hænder. **Straks efter fødslen overdrages han til adoption**, men den biologiske mor har to måneder til at fortryde sin beslutning. Samtidig har den ufrivilligt barnløse Alice kæmpet i ti år for at blive mor ... X

Dansk premiere i **september**.

TEATER

Alle kan drømme om at være prinsesse. Alle kan drømme om at være brandmand. Her får de lov at leve drømmen ud.

Sådan sagde lederen på Botilbuddet Område Ørsted på Norddjurs, **Annette Bro Rask Vestergaard**, til TV2 Østjylland, da botilbuddet havde premiere på deres eget teaterstykke: 'Brandmandsprinsen og de to askepottes.'

BØGER

Katrine Quorning har skrevet den grafiske roman 'Flaskebørn', der baserer sig på hendes egne oplevelser med en alkoholiseret mor

Romanen udkommer **august 2019** på Muusmann' Forlag

UDVIKLINGSARBEJDE

Her er kommunernes største udfordringer

Hvilke problemstillinger fylder for kommunerne i indsatsen for socialt udsatte børn og unge og børn og unge med handicap? Det har VIVE undersøgt for Socialstyrelsen, og dermed er der for første gang skabt et landsdækkende overblik. Spørgeundersøgelsen viser, at kommunerne har de største udfordringer i forbindelse med børn og unge, der er psykisk sårbare eller har autisme, ADHD eller lignende problematikker. Kommunerne oplever, at disse målgrupper er voksende, og at de generelt mangler virkningsfulde indsatser. Der er også udfordringer med skoleelever med højt fravær og unge med komplekse problemstillinger. Analysen viser, at det i høj grad er de samme udfordringer, der går på tværs af kommunerne. X

Find publikationen 'Kommunernes perspektiver på centrale udfordringer på børn- og ungeområdet' på Socialstyrelsen.dk

Brug for inspiration til din daglige ledelsespraksis?

Vi opstarter nyt hold på vores roste lederuddannelse

Bæredygtig ledelse

PÅ UDDANNELSEN FÅR DU:

- Mod og energi på at være leder
- Styrkede kommunikationsevner
- Mulighed for at fordybe dig som leder
- Større bevidsthed i dit lederskab
- Evnen til at se din organisation fra nye perspektiver
- Evnen til at manøvrere i paradokset mellem det du som leder vil og det din organisation vil
- Ydmyghed og omsorg som leder

"Hver gang jeg vender tilbage til børnehaven efter et uddannelsesmodul, føler jeg mig bedre klædt på, til at varetage den store og vigtige opgave som leder. Alt det vi lærer på uddannelsen er noget jeg kan bruge" Studerende på uddannelsen 2018-2019

Spørgsmål rettes til uddannelse@bonsaiinstitute.dk
Uddannelsen starter i oktober 2019 og består af seks 2-dages moduler der løber frem til august 2020.
Læs mere og tilmeld dig her: www.bonsaiinstitute.dk

UDDANNELSEN ER ET SAMARBEJDE MELLEM UDDANNELSESCENTER MARJATTA OG BONSAI INSTITUTE

BONSAI INSTITUTE

Kurser og Temadag

Når seksualitet er del af omsorgsarbejdet
Sexolog og psykolog Nina Lildal-Schrøder m.fl. (Vissenbjerg)

Sorg som vilkår og sorg som diagnose.
Professor Svend Brinkman. (København og Aalborg)

Mindfulness og stresshåndtering som støtte til øget trivsel
Psykiater Merete Lindholmer (Aalborg og København)

Styrk din mestring og mestringsstrategier
Tine Vinther Olesen (Aalborg og København)

Det Dobbelte Kram
Sundhedsinnovator og fysioterapeut Peter Thybo (Aalborg og København)

Neuropædagogik
Sundhedsinnovator og fysioterapeut Peter Thybo (Aalborg og København)

Slip fri af tanker som hæmmer
Psykiater Merete Lindholmer (Aalborg og København)

Bedømmelse af forældreevne og omsorgsevne
Psykolog Niel Peter Rygaard (Aalborg og København)

Seksuelle grænseoverskridelse og krænkelse
Sexolog og psykolog Nina Lildal-Schrøder (Aalborg og København)

Arbejdet med udsatte og tilknytningsforstyrrede børn og unge
Psykolog Niel Peter Rygaard (Aalborg og København)

Grundkursus - en introduktion til psykiatriens verden
Chefpsykiolog Tine Wøbbe (Aalborg og København)

Tilmelding og flere oplysninger på:

udviklingsseminarer.dk

Udbydes af Sind Skolerne, Bispengade 7, 9000 Aalborg.
Kontaktperson Knud Birk Pedersen. T: 51 24 37 25

Er håbløshed Ingen

Hvordan motiverer man mennesker, som har mistet livsgnisten? Dem, som ingen andre vil lege med? Det er kernen i Claus Valdemar Andersens motivationsarbejde med mennesker, som er blevet væltet omkuld af livet. Hans vigtigste værktøj er troen på, at alle kan motiveres

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN

///

FOTO NILS LUND PEDERSEN

«
Sjæl
Helt oppe
under taget i den
smukke runde
bygning finder
man Claus Valde-
mar Andersens
kontor på det
mere end 150 år
gamle forsorgs-
hjem Saxenhøj.

an du nævne et sted, hvor ingen ønsker at være? Ja så har du nok ramt min arbejdsplads. Her møder vi kun mennesker, som har så meget kaos i deres liv og fuldstændig har tabt livsgnisten, at de slet ikke kan være i det. Når de banker på hos os, er det sidste stop – før og efter rendestenen.

Sådan beskriver socialpædagog Claus Valdemar Andersen Forsorgshjemmet Saxenhøj på Lolland. Et sted, som mange forbind-

der med forhutlede hjemløse, udadreagerende adfærd og et belastet arbejdsmiljø. Men som for Claus Valdemar Andersen er en arbejdsplads, der omfavner selve kernen af den socialpædagogiske faglighed. Muligheden for at hjælpe mennesker, som for længst har opgivet at håndtere deres eget liv.

– Ingen mennesker ønsker at leve i det her kaos. Deres rygsæk er fyldt til randen med misbrug, psykiske lidelser og kriminalitet – og min fornemste opgave som socialpædagog er at række hånden ud og lære den enkelte at håndtere det kaotiske liv, han eller hun står midt i. Det gør jeg med afsæt i en metode, vi har indført for nogle år siden, 'Motivationsmetoden'. En metode, som alle – lige fra sekretær til overlæge – er uddannet i.

Ser potentiale i mennesker

Efter 14 år som socialpædagog på forsorgshjemmet blev Claus Valdemar Andersen i 2017 diskret prik- ket på skulderen af sin leder. Om han havde hørt om det seneste tiltag – etableringen af Dansk Center for Motivationsarbejde? Og om han ikke havde lyst til at stå i spidsen for det?

– Det sagde jeg naturligvis ja tak til. Og i dag underviser og superviserer jeg mine kolleger – og uddanner også folk udefra i at arbejde med motivationsmeto- den, siger Claus Valdemar Andersen.

Metoden er udviklet af den svenske psykoterapeut Per Revstedt, som gennem sit arbejde med de mest udsatte borgere udviklede en teori om, hvordan man motiverer og hjælper netop de mennesker, som af de fleste anses for at være umotiverede og håbløse.

Det sker gennem motivationssamtaler med bor- gene, hvor målet er, at borgerne bliver i stand til at rumme og håndtere det følelsesmæssige kaos, som de

Claus Valdemar Andersen

Blev i 2003 ansat på **Forsorgshjemmet Saxenhøj**. Arbejdede i ungeteamet frem til 2007

Var fra 2007 til 2012 i **modtagelsen**, hvor alle nye borgere på §110 starter med indskrivning.

I 2012 rykkede han til **Nykøbing F**, hvor han var med til at opbygge et § 110 unge tilbud på et kollegie – også under Saxenhøj.

Har i alle årene på Saxenhøj arbejdet med **Motivationsmetoden** – og fik i 2017 ansvaret for et helt nyetableret Dansk Center for Motivationsarbejde, DCM, som hører under Saxenhøj.

Arbejder med at undervise, supervisere og uddanne både kolleger og eksterne fagfolk i Motivationsmetoden.

bærer på – og der skabes motivation til en positiv forandring.

– Vi tror på, at der i alle mennesker findes et potentiale, der kan vækkes og udvikles. Også hos den klassiske Saxenhøj-beboer. Han er typisk en mand i 40'erne med stort set ingen skolegang og kun minimal tilknytning til arbejdsmarkedet. Misbrug, psykisk sygdom og et par domme har han formentlig også med i bagagen. Men her møder han fagfolk, der oprigtigt tror på, at han faktisk kan motiveres til et bedre liv. Fordi ingen er håbløse, lyder det fra Claus Valdemar Andersen.

Dyrk den positive kerne

Han læner sig tilbage i stolen på sit lille kontor centralt i den smukke cirkelformede hovedbygning, der udgør hjertet af den mere end 150 år gamle institution. Tager en dyb indånding – og gentager de to udsagn, der er så afgørende i motivationsarbejdet.

Som socialpædagog er min fornemste opgave at række hånden ud og lære den enkelte at håndtere det kaotiske liv, han eller hun står midt i.

— Claus Valdemar Andersen, leder af Dansk Center for Motivationsarbejde

Der findes ingen håbløse situationer. Alle kan motiveres.

Det lyder næsten halvreligiøst. Men for Claus Valdemar Andersen er det ganske enkelt. Det handler om en grundlæggende tro på, at der i alle mennesker findes en positiv kerne, som kan aktiveres.

– Det her er hverken terapi eller behandling. Det er mig og mine kolleger, som siger til den enkelte beboer, at vi tror på, du har et valg. At du kan noget andet. Og at du inderst inde gerne vil noget andet »

Vedholdenhed
I følge Claus
Valdemar
Andersen er
det afgørende
i motivations-
arbejdet at
holde fast
– og holde ud.

Personlige erfaringer
Han har selv prøvet at ryge helt ud over kanten i sit arbejdsliv, Claus Valdemar Andersen. Det skete, da han for nogle år siden gik ned med en depression.

med dit liv. Måske skal det siges en mio. gange. Men kunsten er at holde fast – og holde ud.

Det betyder nogle gange, at man gang på gang – måned efter måned – vedholdende skal banke på døren hos en borger, også selvom der ikke bliver lukket op.

– Når man er bange for livet, så tør man ikke gribe det. Så gemmer man sig typisk bag en facade, hvor man enten er åh så stærk og farlig og skræmmer livet af sine omgivelser – eller hvor man sølle og ynkelig appellerer til medfølelse. Det er de masker, vi vil ind bagom. Og den dag, hvor døren åbnes på klem, ja så tager vi hul på samtalerne om, hvad det er, der er svært. Om følelsen af aldrig at være god nok. Det er motivationsarbejde, siger han og giver et konkret

eksempel på en borger, som gennem adskillige motivationsamtaler kom videre i sit liv.

– En kvinde var indskrevet på vores § 108 tilbud – massivt misbrugende og så fysisk plaget af dette, at hun ikke magtede eget liv. Nu – efter en årrække med motivations arbejde – bor hun i egen lejlighed ude i byen med støtte efter § 85. Hun er stadig misbrugende – men hendes evne til at agere i eget liv er styrket via det motivationsarbejde, der er udført.

Ingen vil parkeres her

Ifølge Claus Valdemar Andersen er der hårdt brug for den tilgang i et samfund, hvor mennesker, der falder igennem systemet, alt for sjældent får den hjælp, de har brug for. For langt de fleste hjælpeforanstaltninger tager udgangspunkt i, at borgeren selv er motiveret, samarbejder og tager imod hjælp.

– Men den typiske beboer på Saxenhøj er da slet ikke i stand til at kunne overholde aftaler med jobcenter, sagsbehandler eller misbrugskonsulent. Og så får han ikke den støtte, han har brug for – fordi han ikke anses for at være motiveret for hjælp. Men hør nu her. Ingen ønsker at blive parkeret på et forsorgshjem. Og så er det vores ansvar at finde det potentiale i den enkelte, som gør, at han stille og roligt begynder at melde sig ind i sit eget liv igen, siger han.

Oftede er ensomhed en af de altoverskyggende følelser hos beboerne.

– Som motivationsarbejder giver man meget af sig selv. For motivationsarbejde er i bund og grund én lang

Motivationsteorien

Motivationsarbejde tager afsæt i et **positivt menneskesyn** – og en tro på, at alle mennesker er født med et grundlæggende ønske om at være aktive, konstruktive, målrettede og sociale.

Motivationsarbejderens vigtigste opgave er at få skabt en god relation til borgeren – og dernæst gennem **motiverende samtaler at få styrket den positive kerne**, så borgerens motivation genvækkes.

Nøgleordene i metoden er: **Kontakt, respekt, accept og tiltro** til hinanden.

Der lægges stor vægt på en **jeg-støttende indsats**, så borgerne bliver i stand til at rumme og håndtere det følelsesmæssige kaos, som de bærer på.

række af svære samtaler om alt det, der gør ondt. Og vi møder modstand. For mange synes helt klart, at det er meget lettere at sidde blandt ligesindede på gaden eller andre forsorgshjem end over for mig, som bliver ved med at insistere på at hjælpe. Men det er nøglen til at få vendt tingene. At man bliver ved med at være der. Også når man bliver mødt med vrede, frustration og trusler.

Gik ned med depression

I sit eget liv læner Claus Valdemar Andersen sig også op af motivationsmetoden. Han får regelmæssigt ekstern supervision – for selv en ekspert i motivationsarbejde kan have brug for at få at vide, at han ikke er håbløs.

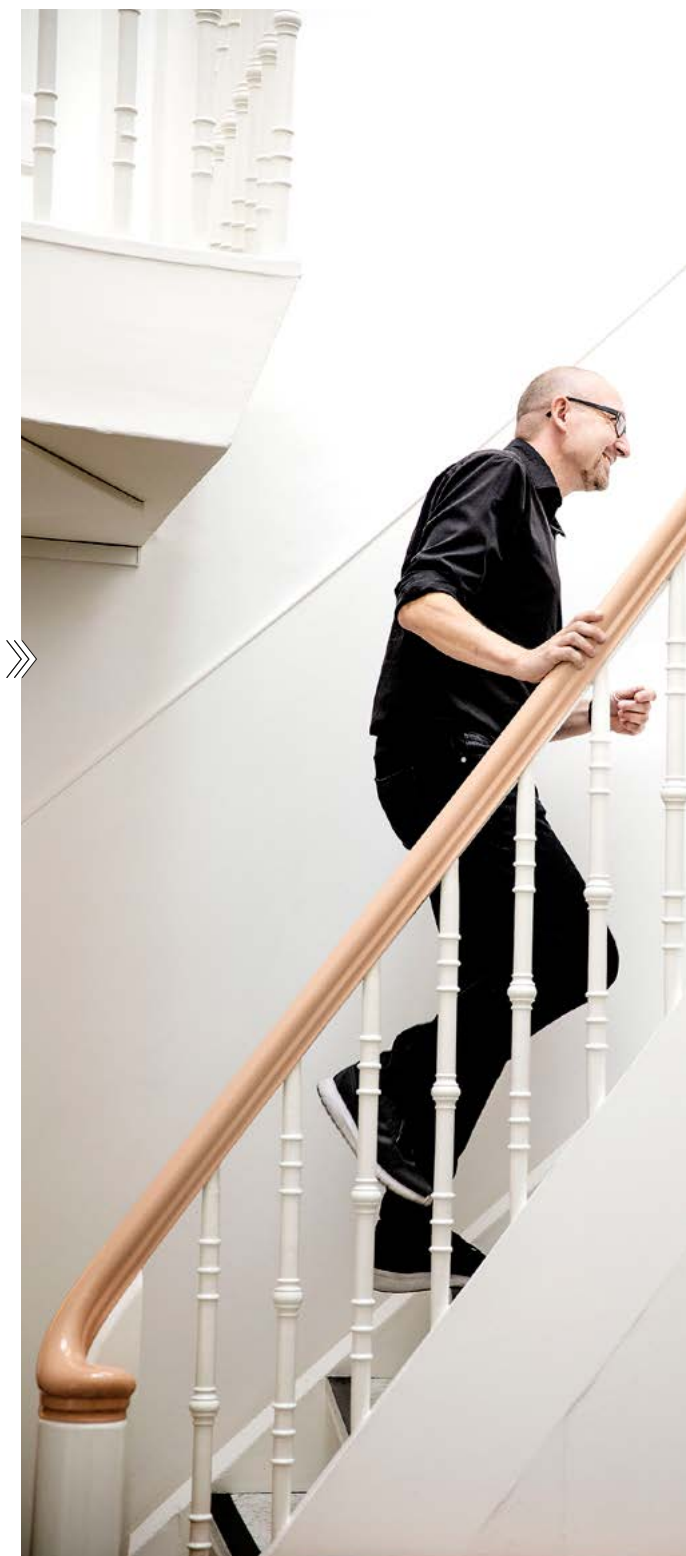
– Jeg har selv prøvet at ryge helt ud over kanten i mit arbejdsliv. Jeg gik ned med en depression, efter at en beboer havde truet mig på livet. Der røg jeg ind i lidt af en livskrise. Men i dag ved jeg, at man altid kan rejse sig igen – selvom det tager sin tid. Så jeg har udviklet mine egne pejlemærker til at holde balancen, fortæller han.

Det handler bl.a. om at motionere, spise sundt, indgå i sociale fællesskaber – og lade være med at arbejde 80 timer om ugen.

Og om hele tiden at holde fast i, at alle – med den rette støtte – kan finde vejen ud af håbløsheden.

– En nørd som mig ser jo motivationsarbejde i alt. For det handler om det at være menneske – hvad enten du er hjemløs, et udsat barn eller en som mig. Det handler om at turde stille sig selv det spørgsmål, hvad fanden vil jeg med mit liv? Også når man oplever svigt fra dem, man stoler på – også når man mister balancen. ×

Motivation
Mit primære job består i at undervise og supervisere mine ca. 100 kolleger. Hvis de hver især påvirker fem beboere i en positiv retning og minder dem om, at de også har muligheder, så er det 500 mennesker, jeg er med til at påvirke gennem mit motivationsarbejde. Det kan mit ego rigtig godt lide at høre.

Mit bedste tip

Jeg læste engang om en gammel betjent. Han var blevet ramt af en brosten i hovedet ved en aktion, hvor der blev skudt og alt muligt voldsomt. De trak ham væk fra urolighederne – og mens han sad der og blev behandlet, blev han spurgt: 'Bliver du ikke helt vildt op-hidset og vred, når det her sker?' Hans svar var: 'Det er jo ikke mig, de er sure på. **Det er bare uniformen.**'

Den sætning har jeg taget med mig. Det giver så god mening også i mit arbejde, hvor jeg møder mange vrede, udadreagerende og potentielt farlige mennesker.

Kamilla Gundersen, 48, socialpædagog på Bo- og aktivitetscenter i Kalundborg – og tidligere praktikvejleder for Mie. Relationen mellem vejleder og praktikant har siden udviklet sig til et venskab.

Mie Høft Nielsen, 28 år, socialpædagog – og næsten færdig kandidat i pædagogisk sociologi. I sin 3. praktik havde hun Kamilla som praktikvejleder. Et møde, der blev definerende for Mies faglige identitet.

» Nu er det også mig, der lærer nyt fra Mie

» **Kamilla:**

Mit første indtryk af Mie var, at hun var meget modtagelig overfor læring. **En studerende, som bare ville det.** Hun havde fundet sin rette plads i livet og ville gerne lære rigtig meget. Selv havde jeg lige afsluttet en fuld diplomuddannelse, så jeg havde masser af viden at øse af.

» **Mie:**

Første gang jeg mødte Kamilla, var jeg nok lidt skræmt. Hun er meget dygtig fagligt, så der var noget at leve op til. **Hun er en bestemt dame, som tør sige sin mening.** Jeg skulle lige finde ud af, at jeg godt kunne matche det.

» **Kamilla:**

Det giver vildt meget at have praktikanter. **De stiller spørgsmål, som udfordrer vores praksis.** Og så er de jo vores kommende kolleger. Så vi skal lære dem, hvad socialpædagoger kan, og at vi kan være stolte af vores faglighed.

» **Mie:**

Kamilla vendte op og ned på alt, hvad jeg troede var rigtigt og forkert. Hun lærte mig at stille spørgsmål til meget af den pædagogiske praksis, jeg tidligere har mødt, og sætte fokus på etikken.

» **Kamilla:**

Vi skal turde sætte spørgsmålstejn ved vores praksis. Hvorfor gør vi, som vi gør? Særligt når det handler om borgernes selvbestemmelse. Det er ikke vores opgave at træffe beslutningerne for dem, men at give dem et ægte valg og derpå støtte dem.

» **Mie:**

I mødet med Kamilla har jeg fået en anden selvforståelse, hvor etikken og rettighederne er vigtigst. **Hvis jeg står i en faglig situation, skal jeg kunne stå inde for det etisk.** Ellers siger jeg fra.

» Jeg troede ikke, man kunne lide sin praktikvejleder. Men i dag er vi venner

» **Mie:**

Kamilla er blevet en mentor og en ven. **Hun er den første, jeg ringer til, hvis jeg har brug for råd.** Jeg blev fx bedt om at undervise på pædagoguddannelsen, og da tog Kamilla fri og sad og lyttede og var der i baghånden, hvis jeg havde brug for hende.

» **Kamilla:**

Mie og jeg deler et drive og en interesse for, hvad der sker i vores samfund og i vores fag. **Vi er blevet faglige sparingspartnere og har fået en mere jævnbyrdig relation.** Mie giver mig nye input – det kan være en teoretiker, hun er blevet bidt af eller en ny bog, jeg bare må læse.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

FRA ÅNDSSVAG TIL MEDBORGER

TEKST JAKOB RAVN FJORDBO

///

FOTO OLE JOERN - REDSTAR, CLAUS BONNERUP, RASMUS BAANER, K. JOHANSEN, DANSK FORSORGSHISTORISK MUSEUM, WIKIMEDIA COMMONS

Ribelund, en forårsdag i 1984:

KLOKKEN 11.30 TRILLER en mindre varevogn ind på parkeringspladsen foran den jyske centralinstitution og parkerer i båsen tættest ved indgangen. En klokke i bilen ringer højt et par gange, før en kraftig, lavstammet mand træder ud. Han åbner bagsmækken og overrækker fadene med mad til personalet, der bringer maden ind i beboernes kantine. Klokkeren 12 er der frokost og pause fra institutionens snedkeri, hvor en del af de åndssvage arbejder. Imens spiser personalet deres egen mad i en kantine adskilt fra beboerne.

Mønstret gentager sig – dag efter dag.

Men siden sin første dag på jobbet har Kurt Berthelsen, en ung nyuddannet socialpædagog, undret sig over rutinen.

– Hvorfor spiste de åndssvage i en kantine adskilt fra personalets, og hvorfor fik de ikke lov til at lave deres egen mad og købe ind til det, spurgte han.

Men det var 'systemet' ikke indrettet til, fik han at vide.

Siden åndssvage loven blev indført for 60 år siden, har socialpædagoger været med til at forme et nyt syn på mennesker med udviklingshæmning og deres plads i samfundet. I Varde har Centerleder Kurt Berthelsen fx været bannerfører for små boenheder, jobs, der skaber livsglæde – og et værdigrundlag med blik for den enkelte borger

Ølgod, en sommerdag i 2019:

SNAKKEN BØLGER frem og tilbage over de medbragte madpakker i frokoststuen på Samstyrken Energivej. Borgerne sidder ved små borde og spiser, mens personalet har indtaget et bord ved siden af.

Det er ikke tilfældigt, fortæller socialpædagog Charlotte Petersen. Hun er afdelingsleder for Samstyrkens beskæftigelsestilbud under Varde Kommune, der bl.a. dækker værkstedet i Ølgods industri kvarter.

– Borgerne skaber nemmere relationer til hinanden, når de får mulighed for at sidde sammen og spise. For så er det ikke os som personale, der definerer samtalerne.

Kurt Berthelsen, der i dag er centerleder for Samstyrken, stikker hovedet ind i frokoststuen og vinker til forsamlingen.

– Frokosten her er fagligt begrundet. Det er måske den vigtigste forskel på før og nu, siger han.

Genbrug
Henrik Lauritz Corneliussen brækker gamle træpaller op, som siden bliver til møbler.

Et kvarters tid senere er frokosten slut. En slank mand i 50'erne kommer bærende på en bunke brædder i retning mod en stor savebænk på græsset udenfor værkstedet. Det er Henrik Lauritz Corneliussen, som bor i et botilbud – og benytter sig af Samstyrkens beskæftigelsestilbud.

De brædder, han nu lægger ved siden af savebænken, kommer fra gamle opsplittede træpaller – og bliver siden til møbler og hylde systemer eller indgår i dekorationer, der kan pynte i hjemmet. Varerne bliver solgt af borgere i Samstyrkens butik på Ølgod Torv.

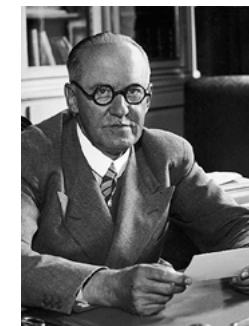
Henrik Lauritz Corneliussen kan godt lide at arbejde med træ – men han kan mere end det, tilføjer han.

– Hver torsdag arbejder jeg i en herretøjsbutik i Ølgod by, og der går det altså ikke, at jeg møder op i det her tøj, siger han og peger ned på sine savsmuldsdækkede arbejdsshort med værktøj hængende i bæltet.

– Der skal jeg være velklædt. Men jeg skal også være ordentlig, høflig og imødekommende – for der kommer jo kunder!

Udviklingen fra 30'erne til idag

Konsekvens
Den socialdemokratiske socialminister Karl Kristian Steincke gennemfører en åndssvage lov, som bl.a. tillod tvungen sterilisation af åndssvage.

1934

Idéer om racehygiejne

Åndssvage loven forpligtede danskere til at indberette 'degenererede' borgere – og byggede på såkaldt eugenik – altså raceforbedring. Steincke udtalte bl.a.: 'Vi behandler Undermaaleren med al Omsigt og Kærlighed, men forbyder ham blot til Gengæld at formere sig'. Indberetningspligten betød, at antallet af beboere registreret under åndssvageforsorgen steg fra 7.000 til 17.000 i de følgende 25 år.

– Idéen med værkstedet her er netop, at borgerne med tiden kan supplere eller helt erstatte arbejdet med jobs i det almene erhvervsliv i det omfang, det er muligt for dem, tilføjer Charlotte Petersen.

De degenererede

I dag tager Henrik Lauritz Corneliussen og flere andre af hans kolleger selv turen fra deres botilbud til arbejde på cykel eller gåben, og hos Samstyrken får de tilbud om beskæftigelse inden for de rammer, der passer til deres behov. Men op til midten af 1900-tallet var det noget nær utænkeligt, at dem, man i dag kalder borgere med udviklingshæmning, fik muligheden for at arbejde udenfor centralinstitutionernes mure – eller i det almene erhvervsliv, fortæller Henning Jahn, formand for Dansk Forsorgshistorisk Museum og pensioneret socialpædagog.

– Datidens åndssvage udgjorde ikke bare en belastning, men en trussel for samfundet. Man anskuede dem som degenererede individer med dårlige arveanlæg, der for alt i verden ikke skulle føres videre.

TIPS TIL FREMTIDENS SOCIALPÆDAGOGER

– fra centerleder Kurt Bertelsen,
som blev uddannet socialpædagog for 35 år siden:

**Kommunikér
liv og faglighed**

Hvis vi socialpædagoger skal bevare den faglige stolthed og tage selvbestemmelsen i vores fag tilbage, er vi nødt til at skabe en modvægt til de excel-ark og den økonomiske pakketænkning, der i alt for høj grad styrer vilkårene for vores arbejde i dag. Derfor har vi brug for, at **fremtidens socialpædagoger sætter ansigt på fagligheden overfor deres arbejdsgiver** og bliver endnu tydeligere på, hvordan de skaber kvalitet for borgerne, og hvad det koster. For hvis kommunerne kender vores kompetencer og vores afgørende betydning for borgernes liv til bunds, bliver det nemmere at få indflydelse på rammerne for vores fag.

**Vær fagligt
modige**

Som socialpædagoger understøtter vi borgere med udviklingshæmning i at leve et liv på egne betingelser. Men vi kan også komme til at passe for meget på dem, så vi snyder dem for udvikling. For rigtigt mange borgere kan mere, end vi tror - men det kræver, at vi giver dem chancen for at vise det og chancen for at lære. I Samstyrken har vi fx en velfungerende borger med kørekort, der er chauffør for andre borgere. En anden gruppe borgere har vi lært at gå på arbejde selv, selvom nogle fandt det umuligt på forhånd. Forestil jer den selvstændighed, der ligger i at gå på arbejde på egen hånd, frem for at blive samlet op af en handicapbil hver dag. I unge skal ikke være dumdristige, men **I skal have modet til at stille spørgsmål til arbejdsgangen og sætte jeres faglighed i spil.** For hvis I vil og tør, kan I gøre mange borgere endnu mere selvhjulpne, end de er i dag.

Samfundets syn på åndssvage begynder først for alvor at vende, da en ny åndssvage lov blev indført for 60 år siden.

En lov, der byggede på embedsmanden Niels Erik Bank-Mikkelsens idé om et normaliseringsprincip.

– Princippet baserede sig på et ideal om at sikre åndssvage en tilværelse så nær det normale som muligt. Og det får bl.a. betydning for den personale-sammensætning, der kom i den nye åndssvageforsorg, man oprettede i forbindelse med loven, og som Bank-Mikkelsen blev forsorgschef for, fortæller Henning Jahn.

Stordrift
Åndssvagefor-sorgen var or-ganiseret i store totalbyggerier med sovesale, opholdsrum – og værksteder for de bedst fungerende beboere.

1959

Et ideal om normalisering

Med vedtagelsen af Åndssvage loven i 1959 blev institutionerne for åndssvage statsligt ejede med 11 forsorgscentre landet over, hvortil der var knyttet en række mindre institutioner. Loven var inspireret af embedsmanden Niels Erik Bank-Mikkelsens (tv.) tanker om, at åndssvage skulle have ret til en tilværelse så nær det normale som muligt. Bank-Mikkelsen bliver samtidig chef for den nye forsorg. Ledelsen af centrene, der tidligere har været varetaget af overlæger, fordeles nu ud på fire poster: En inspektør, en overlæge, en socialleder og en pædagogisk undervisningsleder.

For gradvist bliver personalet bedre uddannet. Først som omsorgsassistent-ter, der siden suppleres af pædagogisk personale.

– Personaleudskiftningen tager for alvor fart, da de socialpædagogiske seminarier skyder op rundt i landet i løbet af 70'erne, hvor de første socialpædagoger og omsorgsassistenten også begynder at overtage ledelsesposterne, siger Henning Jahn.

En bombe af porcelæn

Det var tanker om normalisering og ligeværd og en generel modvilje mod centralinstitutionernes opbygning som et afsondret parallelsamfund, der fik den unge Kurt Berthelsen og hans kolleger til at gå i rette med de gamle vaner på Ribelund. For selvom Åndssvageforsorgen officielt blev nedlagt i 1980, skete forandringen ikke fra den ene dag til den anden.

– Vi talte tit om at smide en bombe under systemet, husker han.

Bomben hed bl.a. Rød Studio og bestod af noget så skrøbeligt som porcelæn med rødmalede kanter, som de unge socialpædagoger købte ind til borgerne og brugte i stedet for de anonyme hvide tallerkner og kopper fra institutionens centraldepot.

– Det resulterede i et kæmpe møgfeld fra ledelsen, da vi tillod os at afvige fra budgettet. Men det var et forsøg på at komme fri af ensretningen og institutionstanken, for der var ikke meget plads til det individuelle i de gamle institutionsrammer.

I midten af 1980'erne var der derimod stadig syersker, der syede borgernes tøj, og beboere, der alle duftede ens, fordi der kun fandtes en slags deodorant og en

Kittelvælde
Arbejdet med datidens åndssvage var gennem en stor del af 1900-tallet domineret af et sundhedsfagligt fokus, og kitlet og uniformer til personalet var snarere reglen end undtagelsen.

1961

Uddannelse af forsorgspersonalet

Bank-Mikkelsen får etableret en uddannelse som omsorgsassistent til arbejdet indenfor åndssvageforsorgen.

1971-1976

Socialpædagogikken etablerer sig som fag

En socialpædagogisk forsøgsuddannelse bliver oprettet på Jægerspris Børneforsorgs-seminarium i 1971, og flere kommer til i de næste fem år. I 1971 dukker de første stillingsbetegnelser op, hvor man søger en socialpædagog. I 1976 må seminarierne officielt kalde sig 'socialpædagogiske seminarer'.

Praksis
Det var ud-bredt normalt at fastspænde åndssvage-forsorgens beboere med sengebælter eller spænde-trøjer.

1975

Kritikken af åndssvageforsorgen tager til

Folketingets ombudsmand Lars Nordskov Nielsen udgiver en kritisk rapport om forholdene under Statens Åndssvageforsorg, der afslører, hvordan beboere udsættes for bl.a. tvang og bæltefikseringer.

Fire år senere udsender Socialministeriet en bekendtgørelse, der forbyder legemlig afstraffelse, nedværdigende behandling, de fleste tilfælde af fysisk magtanvendelse samt udstikker regler for fiksering.

type sæbe af mærket Natusan på institutionens centraldepot.

– Det, vi egentlig ønskede, var at give borgerne et liv på deres egne betingelser, siger Kurt Berthelsen.

Et spørgsmål om livskvalitet

Der sker et markant skifte i synet på datidens åndssvage med socialpædagogernes indtog på centralinstitutionerne, siger professionsforsker Bent Madsen, der selv har undervist på et af de tidlige seminarier og siden skrevet flere bøger om bl.a. socialpædagogikkens udvikling:

– I takt med at socialpædagogikken etablerer sig som et fag med egen uddannelse, får vi en generation af professionelle, der op gennem 70'erne og 80'erne tager afsked med datidens sundhedspadigme og dets fokus på ro, renlighed og regelmæssighed for de åndssvage.

På seminarierne introduceres de studerende fx for psykologiske og sociale teorier, der giver indsigt i handicappedes livssituation – og det faktum, at de også har følelser og personlige grænser, der kan krænkes, og at de kan udvikle sig gennem pædagogiske aktiviteter.

Sideløbende skaber en række kritiske rapporter om forholdene under åndssvageforsorgen øget politisk opmærksomhed på problemerne med magtanvendelse og nedværdigende behandling af de åndssvage.

Ejerskab

I Samstyrkens butik på gågaden i Varde laver Sabrina (tv.) trædekorationer til haven. Ifølge pædagog og kunsthåndværker Mette Svane (th.) er det vigtigt, at borgerne kan følge med i, hvordan deres egne kreatio-
ner bliver solgt og beundret af kunderne:
– Det får dem til at tage ejerskab og mærke, at de bidrager. Så her er der ingen, som føler sig som en omkostning.

Dobbeltjobber

Henrik Lauritz Corneliussen arbejder både i Samstyrkens værksted i Ølgod og i en lokal herretøjsbutik.

Ansvar

På Samstyrken Energivej samler borgerne bl.a. pakker med skruer og udstyr til den lokale HTH-køkken-fabrik. Arbejdet sigter mod at give borgerne ansvarsfølelse, som er et vigtigt led i at opbygge en arbejdsidentitet, siger afdelingsleder Charlotte Petersen.

– Og det var der behov for. For de tvangsforanstaltninger, der stadig fandtes under åndssvageforsorgen, ville vi i dag betegne som overgreb, lyder det fra Bent Madsen.

Samtidig begynder fagpersonalet i stigende grad at tale om livskvalitet, udvikling og selvbestemmelse for borgerne.

– Socialpædagogerne stod altså for den daglige oversættelse af normaliseringsprincippet om ligeværd og værdighed. Så det er på mange måder deres store fortjeneste, at vi i dag taler om mennesker med udviklingshæmning som medborgere med rettigheder, der er andet og mere end en omkostning for samfundet. Men som nogen, som også kan bidrage, siger Bent Madsen.

Boformer under pres

– Der ligger et bofælleskab... der ligger endnu et.

Gennem bilruden udpeger Kurt Berthelsen Samstyrkens mange botilbud, der ligger spredt rundt på villavejene i Varde. De mange små enheder huser mellem 4 og 15 borgere, og på de mindste steder er der ikke mere end en enkelt socialpædagog på arbejde ad gangen. Nogle af beboerne har tidligere boet i egen lejlighed – men er efterfølgende flyttet i bofællesskab efter eget ønske. Parcelhusene med fællesstue, lejligheder og postkasser til de enkelte borgere ligner en idyllisk modpol til det totalbyggeri, Kurt Berthelsen startede sin karriere i – og ikke mindst institutionstanken, der formelt har været fortid i Danmark i mere end 20 år.

– Den helt åbenlyse kvalitet ved de små bofællesskaber er, at det emmer meget mere af hjem, end en totalinstitution gør. Jeg har altid troet på, at det er nemmere for en borger at udleve sin selvstændighed, når han har sin egen bolig – og en socialpædagogisk støtte afstemt efter hans behov. Det er svært at skabe den slags rammer, hvis man støver mange folk sammen et sted.

1980

Åndssvageforsorgens endeligt

Statens Åndssvageforsorg bliver nedlagt, og opgaven udlægges til amterne. Adskillige handicappede voksne og børn bliver i de følgende år flyttet fra centralinstitutionerne til mindre bofællesskaber, pensionater og plejefamilier.

Hverdagsliv

Borgere, der havde levet afsondrede liv på statens centralinstitutioner, flyttede i løbet af 1980'erne ud i mindre boenheder – fx på almindelige villaveje.

Individer

Institutionsbegrebets ophævelse skulle bl.a. sikre større fokus på borgernes individuelle behov.

1998

Institutionsbegrebet ophører

Med Lov om Social Service ophæves institutionsbegrebet, som medfører, at bolig- og social indsats bliver adskilt. Borgere på botilbud skal nu tilbydes individuelle serviceydelser uafhængigt af vedkommendes boform. Den sociale indsats skal fremover ydes på baggrund af samtykke.

SMÅ BOENHEDER

SOLO PÅ JOB

Mens centralinstitutionerne ikke levede plads til beboernes individuelle ønsker, er nutidens botilbud typisk indrettet på borgernes præmisser. Det betyder bl.a., at der ofte kun er én socialpædagog på arbejde ad gangen. Men hvordan påvirker det arbejdsmiljøet at være solo på job?

Heidi Vernegaard Gregersen

FORTALT TIL JAKOB RAVN FJORDBO

'Jeg er socialpædagog på Kærhøgevej under Samstyrken i Varde Kommune og arbejder på et botilbud med seks voksne, mandlige borgere med udviklingshæmning, hvor vi er én socialpædagog på vagt ad gangen.

Fagligt set ligger der et stort potentiale i at arbejde på egen hånd, for når jeg er det eneste personale i huset, lærer jeg ganske enkelt borgerne bedre at kende og får en stærk fortrolighed med dem. Jeg er nødt til at være nærværende – hele tiden, og jeg holder fokus på mit arbejde fremfor sniksnak med kollegerne.

Samtidig bliver jeg selvfølgelig udfordret, for der er ikke nogen til at bakke mig op i de enkelte situationer. Men det skærper min faglighed, fordi jeg konstant skal trække på mine redskaber og erfaringer. Hvis bølgene går for højt, er hjælpen heller ikke længere væk, end at jeg kan ringe til kollegerne i bofællesskabet tæt på. Bliver jeg i tvivl om en specifik situation i løbet af dagen, ringer jeg til en kollega fra huset, der ikke er på vagt den dag. Det har vi en aftale om.

Udfordringen ved at arbejde alene er, at jeg ikke har mine kolleger ved siden af til faglig sparring om specifikke situationer. Men vi har et stærkt kollegaskab, hvor vi har sat den faglige sparring i system med teammøder hver 14. dag. Møderne handler på skift om borgerne eller teamet. Her får vi vendt de oplevelser, vi har haft på vores individuelle vagter, talt udfordringerne i bund og vidensdelt det bedste, vi har lært. For vi har alle et dybt kendskab til den enkelte borger. X

Men socialpædagoger og deres ledere skal passe på med at tage nutidens vilkår for givet, mener centerlederen. For i hans egen kommune, hvor økonomien på voksenhandicapområdet afstemmes gennem økonomisk fastsatte pakker, kommer de små botilbud nemt under pres.

– Hvis én borger flytter ud af et botilbud og erstattes af en anden borger, der er visiteret til en mindre støttepakke, står vi pludselig og mangler en pose penge. Men pengene kan vi dårligt tage fra personalesiden, når der i forvejen kun er en socialpædagog på arbejde ad gangen. Den slags udfordringer overkommer man nemmere på større tilbud med flere medarbejdere, hvor man fx kan trække på vikarer.

Men i dag er det en vedvarende kamp for Kurt Berthelsen at demonstrere overfor kommunen, at de små botilbud fortsat er økonomisk rentable. Lige nu fungerer det, men han ville ønske, at kommunen erstattede behovet for styring med en større tillid til dagligdagens praktikere.

– Den måske største trussel mod vores fag er, at de økonomiske rammer varetages af konsulenter, der sidder langt væk fra kerneopgaven – af mennesker, der ikke ved, hvad socialpædagogisk kvalitet vil sige, og som ikke har den indsigt, vi har i borgernes liv. Men jeg håber og tror, at eftertiden vil grine af den form for økonomisk pakkestyring af vores fag, siger han.

Idealer på retur?

For kommer økonomien under for stort et pres, risikerer de faglige idealer at ryge i svinget – sammen med menneskesynet, mener Kurt Berthelsen.

– Jeg har hørt om lederkolleger, der er så pressede økonomisk, at de helt seriøst taler om at indføre særlige læger tilknyttet borgere med udviklingshæmning for at spare ledsagelsen til egen læge. En af mine store kæpheste i 80'erne var at komme af med den gamle huslæge, der dækkede borgerne på Ribelund, så borgerne selv kunne vælge læge. Den slags

«
Prioritering
Centerleder Kurt Berthelsen oplever, hvordan kommunernes økonomiske styring sætter mindre botilbud under pres.

2007

Danmark underskriver FN's Handicapkonvention

Danmark forpligter sig dermed på at vedtage nye love og tiltag, der forbedrer rettighederne for mennesker med handicap og forhindrer diskrimination.

2019

Christiansborg:
Skal Danmark give handicappede en undskyldning?

Regeringen melder ud, at den vil igangsætte et nærmere udredningsarbejde for at finde ud af om mennesker med handicap, der blev udsat for statsligt svigt, har krav på en officiel undskyldning fra staten.

KILDER: DR. PÆD. BIRGIT KIRKEBÆK, CAND. PÆD. PÆD. BENT MADSEN, FORMAND FOR DANSK FORSORGS- HISTORISK MUSEUM, HENNING JAHN

kassetænkning breder sig igen i dag, og det udfordrer det menneskesyn, der var grundlaget for, at vi forlod institutions-tanken. Det er skræmmende at se på!

Så selvom socialpædagogikken hånd i hånd med vilkårene for mennesker med udviklingshæmning er nået langt, siden Kurt Berthelsens møde med madvognen i 1984, er vi ikke i mål, før vi slår ring om fortidens bedrifter og insisterer på retten til selv at udforme fremtidens rammer for faget, mener han.

– Min drøm for fremtiden er, at den nye generation af socialpædagoger tager nogle chancer og udfordrer arbejdsgivernes behov for styring, så de midler, der danner grundlaget for vores arbejde kommer tættere på opgaven. Både for vores fags skyld, men mest for borgernes skyld. Det tror jeg, er den bedste måde at holde fast i og udbygge den etik, der har ført os frem til der, hvor vi er i dag. X

60 ÅR EFTER NORMALISERINGEN

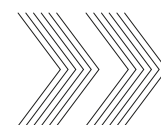

VI ER IKKE I MÅL ENDNU

Selvom centralinstitutionerne for længst er nedlagt, og mennesker med udviklingshæmning i dag har flere rettigheder end nogensinde før, peger både Socialpædagogerne og LEV på, **at der stadig er langt igen**, når det kommer til at give dem betingelserne for at leve et liv så nær det normale som muligt

TEKST JAKOB RAVN FJORDBO /// FOTO RICKY JOHN MOLLOY OG LEV

Anni Sørensen, formand i Landsforeningen LEV

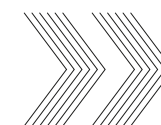
– **Sammenligner du med de groteske forhold for udviklingshæmmede op gennem en stor del af 1900-tallet, er vi nået rigtig, rigtig langt i dag. Men det kan jeg ikke sige uden forbehold. For udmøntningen af handicapolitikken i kom-**

munerne har gennemgået flere tilbageskridt. Fx fratages mange udviklingshæmmede en del af deres beskæftigelse. Tidligere lagde man stor vægt på retten til et dagligt miljøskifte – altså at en borger kunne arbejde mandag til fredag i et beskæftigelses- eller aktivitetstilbud. I dag har mange kommuner skåret det ned til tre dage om ugen, fordi de vil spare penge.

– Samtidig skyder flere store institutionsbyggerier op i de her år, selvom institutionstanken på papiret har været fortid i over 20 år. Borgere, der tidligere har boet i mindre bofællesskaber, placeres i dag på botilbud med plads til 60, 80 eller 100 borgere, der ufrivilligt bliver naboer med hinanden. Med byggeriernes lange gange, centralvaskerier og afsondrede gårdhaver får jeg ubehagelige associationer til fortiden.

– Argumentet for de store byggerier er typisk, at det skaber rammer for en højere specialisering, når man samler fagligheden. Men jeg frygter, at de fysiske rammer påvirker netop fagligheden og indstillingen til borgerne negativt. For den slags miljøer risikerer at lukke sig om sig selv – og med fratagelsen af beskæftigelsestilbuddet kan borgerne i princippet leve deres liv iført sutsko. X

Marie Sonne, formandsnæstformand Socialpædagogerne

– **Bank Mikkelsens idéer har bragt os langt. Men i vores iver efter at integrere de velfungerende borgere på det ordinære arbejdsmarked eller i beskyttet beskæftigelse, er samfundet ved at glemme den gruppe, der ikke kan varetage et arbejde. Men som skal tilbydes noget andet.**

– De borgere, der i stedet for beskæftigelse visiteres til samværs- og aktivitetstilbud, får på papiret et dagligt miljøskifte. Men i alt for mange tilfælde består dette 'skifte' i at blive kørt fra den ene ende af huset til den anden, fordi man samler tilbud og beboelse i samme bygning. **Det er der ikke meget miljøskifte over.**

– Vi bliver nødt til at tænke endnu bredere. Vi skal sikre alle mennesker med udviklingshæmning mulighederne for at leve et helt og fuldt liv, hvor de bliver anerkendt som en del af fællesskabet med muligheder for venskaber og livsoplevelser

– Samtidig må vi erkende, at vi også tidligere begik fejl. For det individuelle fokus på borgerne blev ofte glemt under normaliseringsbølgen, da man nedlagde centralinstitutionerne. Man var til tider så idealistisk og ivrig efter at inkludere borgerne i samfundet, at man placerede mennesker i egne lejligheder, hvilket medførte, at mange blev ensomme og følte sig svigtet. Så inklusion er vigtig, men den skal give mening for det enkelte menneske. Det er den sikreste vej til et meningsfuldt medborgerskab. X

Står du i et fagligt dilemma, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

ja!

TEKST
MARIA
RØRBÆK
///
FOTO
REDSTAR,
THOMAS
PRISKORN

» ER ET RYGE-FORBUD I ORDEN?

Mere end hver fjerde kommune har indført rygeforbud i arbejdstiden, og regionerne vil gøre det fra 2020. Men er det et fair krav at stille til medarbejderne? Eller overskrider arbejdsgiverne grænsen for, hvad det er rimeligt at blande sig i? **Linda Rytter** og **Marianne Ronja Johnsen** er uenige.

Linda Rytter, socialpædagog i spædbørnsteamet i Esbjerg Kommune

Generelt går jeg ikke ind for en helt masse forbud. Men jeg synes faktisk, at det er arbejdsgiverens ret at bestemme, om der skal være rygeforbud i arbejdstiden. På min nuværende arbejdsplads giver rygerne ingen problemer, men det har jeg oplevet på andre arbejdspladser.

Fx i daginstitutioner, hvor man som ikke-ryger pludselig står alene med 15 børn på legepladsen, fordi tre kollegaer er gået ud for at ryge sammen. Det kan hurtigt tage 10 minutter at ryge en cigaret, hvis man skal gå væk for at gøre det og forhåbentlig også lige

vasker hænder bagefter. På den måde ender rygerne tit med at få flere pauser end ikke-rygerne. Arbejdsgiverne skal ikke bestemme, hvad vi laver i vores fritid, men i den tid, hvor vi får løn, er det i orden. Og vi får jo også løn, når vi holder pause.

OP TIL ARBEJDSGIVEREN

- Rygning kan gå ud over arbejdet
- Vi får også løn i pauser

VOLDSOMT INDGŘEB

- Rygepauser afpasses opgaverne
- Forbud rammer retten til selvbestemmelse

Marianne Ronja Johnsen, socialpædagog på botilbuddet Sølund i Skanderborg

På min arbejdsplads er det fra 1. august ikke længere tilladt at ryge i arbejdstiden, og som ryger bekymrer det mig. Jeg vil prøve at lægge cigaretterne på hylden i løbet af sommerferien, men jeg er ikke sikker på, at jeg kan – og så får jeg lidt af et problem. Som ryger kan man

godt blive lidt kortluntet, hvis man mangler nikotin, og kommer det så til at gå ud over mit relationsarbejde? I mine øjne er et rygeforbud et voldsomt indgreb i selvbestemmelseretten, for jeg holder selvfølgelig kun rygepauser, når det passer ind i opgaverne. Med et ryge-

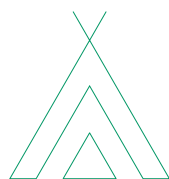
forbud kommer jeg ikke til at holde færre pauser. Jeg kommer bare til at holde rygefrie pauser. Det er fint at fremme ikke-rygning, men det bør gå frivilligheds vej, og jeg spørger: Hvad bliver det næste? Skal hvidt brød også forbydes i madpakken?

nej!

Lille plads med stort hjerte

Bygholm Sø Camping er langt mere end en campingplads. Det er også arbejdsplads for 14 borgere med funktionsnedsættelse, som med socialpædagogisk støtte holder pladsen ren og pæn hen over sommeren.

TEKST
TINA LØVBOM PETERSEN
///
FOTO
ANDREAS BANG KIRKEGAARD

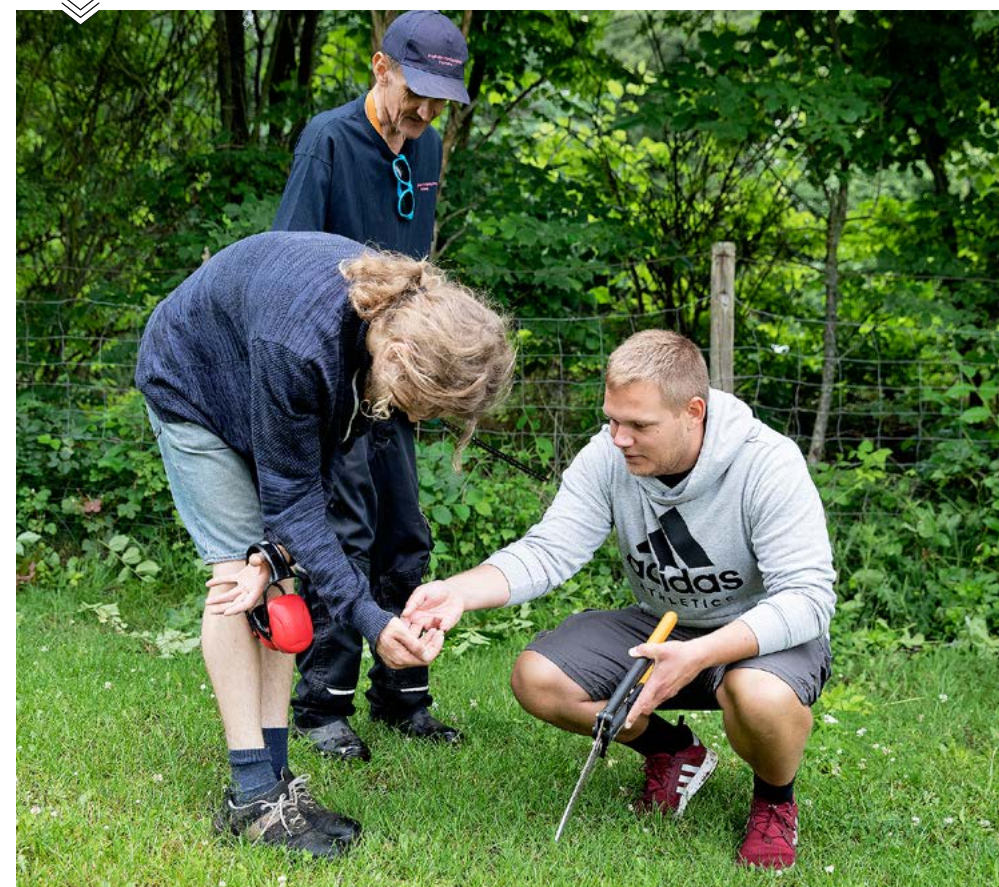

Fællesskab

For Jens Henrik (tv), Mohammed (i midten) og Bent (th) tæller kammeratskabet højt, når de går på arbejde. 'De er så stolte over at være her og føler et kæmpe ejerskab over pladsen. På mange måder er det jo dem, der får det hele til at løbe rundt i hverdagen. Og som socialpædagoger er vi her reelt mest for at facilitere og støtte, siger socialpædagog Jesper Tengstedt.

Naturpleje

'Jeg har fundet en frø. Hvad skal jeg gøre med den?' Theis (tv) er i gang med at slå græs – og når lige at redde en lille frø undervejs. Det giver anledning til en snak om naturens gang med socialpædagog Jesper Tengstedt (th), som råder Theis til forsigtigt at sætte frøen ud i naturen igen.

Pause

Hver dag kl. 9:30 samles alle medarbejdere for at følge op på dagens opgaver – og kl. 12 er der fælles frokostpause. 'Min største opgave er at sikre, at de hver dag får en god arbejdsdag – og at de får et større netværk, som de også kan trække på, når de ikke længere arbejder her', siger socialpædagog Jesper Tengstedt (tv).

Beskæftigelse

Udover Bygholm Sø Camping, hvor borgere med særlige behov er med til at passe og pleje de grønne arealer, har Horsens Kommune også arbejdspladser med støttet beskæftigelse på bl.a. et landbrug, et lager, en genbrugsforretning og et naturcenter. Alle steder tilbyder job med konkrete opgaver og ansvar, der tager højde for den enkeltes udfordringer.

Ansvar

Bent er lidt dårligt gående – så derfor holder han sig mest til området omkring receptionen. Her har han en funktion som vicevært og sørger for, at gæsterne bliver lukket ind på pladsen, og at der er pænt og ordentligt rundt om receptionen. 'Han er så stolt af sit job og det ansvar, han har', fortæller socialpædagog Jesper Tengstedt.

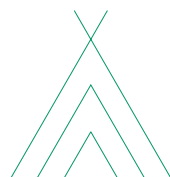

Terapi

For mange af de borgere, der arbejder på campingpladsen, har de naturskønne omgivelser en nærmest helende effekt. Her kan man fordybe sig alene i jobbet – som her, hvor Mohammed klipper hæk, mens han kan høre fuglene synge. 'Vi tilpasser arbejdsopgaverne til den enkelte borger. Nogle har brug for ro, mens andre gerne vil være sociale', fortæller socialpædagog Jesper Tengstedt.

Kram

» 'Jeg føler mig så privilegeret at få lov til at gå rundt uden for hver eneste dag med en gruppe borgere, som er topmotiverede for at være her, og som har et helt unikt fællesskab. Jeg har et fantastisk givende job', siger socialpædagog Jesper Tengstedt, som her får et af dagens mange kram fra Mohammed.

Fastligger

» De sidste syv år er 72-årige Karen Hansen kommet fast på Bygholm Sø Camping. 'Jeg har prøvet rigtig mange pladser rundt om i Danmark, men den her er så hyggelig. Og borgerne, der arbejder her, de er bare så søde og rare, og de gør et stort stykke arbejde', siger hun.

Cola

» Pladsens vicevært Bent har fejlet hele området omkring receptionen – så er det tid til en kort pause og en iskold cola.

Idyl

Campingpladsen er en af landets mindste med sine kun 28 pladser samt et antal shelters, teltpladser og fem nye hytter. Den ligger lige ned til Bygholm Sø i Horsens – midt i den smukkeste natur. Derfor handler mange arbejdsopgaver for de borgere, der arbejder her med socialpædagogisk støtte, om at passe og pleje de grønne omgivelser.

Et job med mening

Bygholm Sø Camping ejes og drives af Horsens kommune som en del af den beskæftigelsesindsats, kommunen har overfor borgere med særlige behov. På campingpladsen arbejder ca. 14 borgere med funktionsnedsættelse med støtte fra bl.a. socialpædagoger med at holde de grønne områder, vedligeholde bygninger og gøre rent. De fleste af borgerne er førtidspensionerede og bor i eget hjem eller på bosteder.

Opfriskning

» Sidste år blev der bygget fem helt nye hytter på Bygholm Sø Camping – og i år skal de lige have en tur igen med malerpenslen både indvendigt og udvendigt. Opgaven med at male vindueskarmene klarer Gitte, som er en af de ca. 14 borgere med funktionsnedsættelser, der arbejder på pladsen.

Når campingsæsonen slutter i september, og der er lukket ned for vinteren, rykker borgere og personale videre til skøjtebane foran rådhuset i Horsens. Her arbejder borgerne med socialpædagogisk støtte med at drive skøjtebane, dvs. leje skøjter ud, sørge for at isen er glat og den slags opgaver.

KONTAKT

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND

www.sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk,
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam:

Ved spørgsmål om medlemskab,
kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadeteam:

Er du kommet til skade på jobbet?
www.sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning

Gratis rådgivning om job og karriere
for forbundets medlemmer hver
mandag 14-17. Tlf. 7248 6060.

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE

Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13.

Forretningsudvalget

Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbunds næstformand

Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbunds næstformand

Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer

Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT:

Presseansvarlig
Lise Møller Aarup
laa@sl.dk / mobil: 2423 5150

Enhedsleder for Kommunikation

Søren Lauridsen
sln@sl.dk / mobil: 2290 2023

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING

www.p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag
og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN

www.pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20,
fredag 9-15.

INDKALDELSE TIL KREDSGENERALFORSAMLING 2019

LILLEBÆLT

Tirsdag d. 29. oktober, kl. 16.00-21.30
Indskrivning fra kl. 15.30
Lillebæltshallerne, Færøvej 74-76,
5000 Middelfart

Forslag skal være os i hænde senest
10 dage før generalforsamlingen.
Tilmelding senest d. 24. oktober
via sl.dk/lillebaelt

SYDJYLLAND

Onsdag d. 23. oktober, kl. 16.00-21.00
Hotel Scandic, Kokholm 2,
6000 Kolding

Generalforsamling ifølge vedtægterne
– generalforsamlingen suspenderes
midlertidigt ca. kl. 18.00–18.45, hvor
der er mulighed for at deltage
i fælles spisning. Tilmelding senest
d. 11. oktober via sl.dk/sydjylland

NORDJYLLAND

Torsdag d. 24. oktober, kl. 15.30-21.00
Indskrivning fra kl. 14.30
Vejgaard Hallen, Aalborg

Nu sættes kursen for de næste år.
Tilmelding senest d. 11. oktober
via sl.dk/nordjylland

MIDT- OG VESTJYLLAND

Onsdag den 9. oktober, kl. 16.00-21.30
Indskrivning fra kl. 15.30
Hotel Eyde, Mindegade 1,
7400 Herning

Forslag der ønskes behandlet på ge-
neralforsamlingen, skal være modta-
get senest d. 26. september 2019.
Spisning fra kl. 19. Tilmelding senest d.
2. oktober på sl.dk/midtogvestjylland

STORSTRØM

8. oktober 2019, kl. 16.30
Indskrivning kl. 15.30
Hollænderhaven, Fuglebakken 3,
4760 Vordingborg

Tilmeldingsfrist d. 1. oktober på sl.dk/
storstroem. I forbindelse med afhol-
delse af kredsens generalforsamling
kan vores medlemmer senest
d. 25. september sende en indstilling
til prisen for den gode arbejdsplads.

MIDTSJÆLLAND

Tirsdag d. 22. oktober, kl. 16.30-21.30
Indskrivning fra kl. 16.00
Kredskontoret, Jættevej 50, 1.,
4100 Ringsted

Generalforsamlingen gennemføres
med standarddagsorden. Af hensyn
til bestilling af mad ønsker vi din
tilmelding til spisningen senest d. 16.
oktober på midtsjaelland.sl.dk

BORNHOLM

Torsdag d. 10. oktober kl. 17.00
Indskrivning fra kl. 16.30
– fælles spisning ca. kl. 19.30
I lokalerne i Storegade 38

Tilmelding senest d. 7. oktober på
bornholm@sl.dk

NORDSJÆLLAND

Onsdag d. 9. oktober, kl. 15.00-21.00
Indskrivning fra kl. 14.30
Pharmakon, Milnersvej 42, Hillerød

Kom og vær med til at sætte retningen
for kredsens fremtidige arbejde – og
få inspiration fra fremtidsforsker
Liselotte Lyngsø. Tilmelding senest
d. 1. oktober på sl.dk/nordsjaelland

ØSTJYLLAND

Onsdag den 9. oktober kl. 15-21
LO Aarhusalen, Skt. Knuds Torv 3,
1. sal, 8000 Aarhus C

Ekstra punkt på dagsordenen: God-
kendelse af forretningsorden. Spisning
kl. 18-19. Forslag skal indsendes senest
10 dage før generalforsamlingen.
Tilmelding senest 25. september på
oestjylland.sl.dk

STORKØBENHAVN

Onsdag den 23. oktober kl. 16:00
Indskrivning fra kl. 15:30
Herlev Medborgerhus

Dagsorden i henhold til vedtægterne.
Herudover afholder vi mandag d. 23.
september kl. 16.00 en ekstraordinær
generalforsamling på Lindevænget 19
i Ballerup. Dagsordenen er: Udtagelse
af krav til OK 20

KALENDER

LILLEBÆLT

Familieplejernes dag 2019
Søndag d. 1. september,
kl. 10.00-15.00
Madsby Legepark, Lumbyevej 45,
7000 Fredericia

Familieplejeudvalget og kredsen er
vært med pølser, brød og drikkelse.
Se det fulde program og tilmeld dig
senest 25. august på lillebaelt.sl.dk

ØSTJYLLAND

Foredrag og årsmøde for
familieplejere
Onsdag d. 4. september,
kl. 09.00-13.00
Socialpædagogerne Østjylland,
Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj

Foredrag med Karen Glistrup
– psykoterapeut og forfatter til bogen
'Snak om det ... med alle børn'
– og årsmøde med valg til familie-
plejeudvalget. Tilmelding senest
d. 26. august via oestjylland.sl.dk
eller på mail: oestjylland@sl.dk

Foredrag med Rolf Hermansen
Tirsdag d. 10. september,
kl. 16.00-17.30
VIA Campus Aarhus, Auditoriet,
Ceresbyen 24, 8000 Aarhus C

Fra broderskab til mønsterbrud – fra
medlem af Hells Angels til pædagog
og mentor. Tilmelding senest d. 2.
september via oestjylland.sl.dk eller
på mail: oestjylland@sl.dk

Livsfarlig ledelse: Den uhyggelige
slagside ved moderne ledelse
Tirsdag d. 12. november,
kl. 16.00-17.30
Radisson Blu, Margretheplassen 1,
8000 Aarhus C

Foredrag med Christian Ørsted, ledel-
sesrådgiver, underviser og forfatter til
bogen 'Livsfarlig ledelse'. Tilmelding
senest 10. september via oestjylland.
sl.dk eller på mail: oestjylland@sl.dk

Temamøde om ældre og demens
Torsdag d. 26. september,
kl. 15.30-17.30
Socialpædagogerne Østjylland,
Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj

Temamøde for medlemmer, der
arbejder med ældre borgere og med
borgere med demensproblematikker.
Tilmelding senest 19. september
via oestjylland.sl.dk eller på mail:
oestjylland@sl.dk

STORSTRØM

Møde om efterløn
Torsdag d. 3. oktober, kl. 13.00-15.30
Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2A,
4840 Nørre Alslev.

For medlemmer der er født 1. januar
1956 til 31. december 1958. Kom og
hør om dine muligheder og få svar
på dine spørgsmål om efterløn.
Tilmeld dig senest 25. september
på storstroem@sl.dk

Bliv klogere på din
pensionsordning i PKA
Mandag d. 23. september,
kl. 17.30-20.00
Byrådssalen i kreds Storstrøm,
Kæpgårdsvej 2 A, 4840 Nr. Alslev

Bliv klogere på, hvordan du er dækket
i pensionskassen – og hvad du skal
gøre, hvis du fx bliver syg eller går
ned i arbejdstid? Tilmelding med
oplysning om navn, fødselsdato og
e-mail skal sendes til faglig sekretær
Tina Hansen, thi@sl.dk senest
d. 9. september.

Demens hos udviklingshæmmede
Torsdag d. 26. september,
kl. 17.15-21.15
Hårlevhallen, Industrivej 39,
4652 Hårlev

Lise Cronberg Salem, speciallæge i
Neurologi, fortæller bl.a. generelt om
demens, generelt om demens hos
udviklingshæmmede, symptomer
på demens og hvilke sygdomme,
demens medfører. Læs mere og
tilmeld dig senest 28. august på
sl.dk/storstroem

Familieplejernes dag/årsmøde
Mandag d. 2. september,
kl. 9.00-15.00
Kikko Lindholmcentret,
Vendsysselvej 9, Nykøbing F.

Dagen starter med årsmøde efter-
fulgt af oplæg af Lykke Møller

Kristensen, en af Danmarks førende
eksperter i børn og sociale medier,
som taler om børn og unges adfærd
på de sociale medier. Tilmelding
senest d. 26. august på sl.dk/stor-
stroem

STORKØBENHAVN

Byvandring med Gadens stemmer
for seniorer og efterlønnere
Mandag d. 16. september, kl. 10.30
Mødested: Indgangen til Ørsted-
parken, hjørnet af Nørre Farimag-
gade og H.C. Andersens Boulevard.

En anderledes byvandring med
tidligere hjemløse med efterføl-
gende frokost i Tivolihallen. Pris for
medlemmer kr. 210 og for gæster kr.
370. Tilmelding senest d. 28. august
– med betaling på konto nr. 5332
0000244491. 9.
Yderligere oplysninger på
tlf.: 24 89 10 61.

Familieplejernes Dag 2019
Mandag d. 2. september,
kl. 10.00-14.00
Socialpædagogerne Storkøben-
havn, Lindevænget 19, Ballerup

Neuropsykolog og hjerneforsker
Ann E. Knudsen holder oplægget
'Diagnose eller opdragelse' – med
plads til dialog om de hverdagspro-
blemstillinger, I som familieplejere
oplever. Efterfølgende holdes der
årsmøde for kreds Storkøbenhavn.
Tilmelding senest den 26. august på
sl.dk/storkoebenhavn

NORDSJÆLLAND

Familieplejernes Dag 2019
Mandag d. 2. september,
kl. 10.00-14.00
Socialpædagogerne Storkøben-
havn, Lindevænget 19, Ballerup

Neuropsykolog og hjerneforsker
Ann E. Knudsen holder oplægget
'Diagnose eller opdragelse' – med
plads til dialog om de hverdagspro-
blemstillinger, I som familieplejere
oplever. Efterfølgende holdes der
årsmøde for kreds Nordsjælland.
Tilmelding senest d. 26. august på
sl.dk/nordsjaelland

INDKALDELSE AF ANSØGNINGER TIL NANNY JACOBSENS FOND

Fondens formål er at yde støtte til psykisk udviklingshæmmede.

Støtte kan gives til såvel udviklingshæmmede enkeltpersoner som til projekter, herunder flerårige projekter, hvis formål er at hjælpe grupper af psykisk udviklingshæmmede.

Desuden kan fonden give støtte til uddannelse og videnskabelige projekter, herunder også flerårige projekter.

Fonden yder støtte til personer og projekter, der ikke kan opnå offentlig støtte og prioriterer at støtte de psykisk udviklingshæmmede, der økonomisk er dårligst stillede.

Fonden uddeler støtte en gang om året og ansøgningsfrist for året 2019 er den **18. oktober 2019**.

Ansøgningsblanket kan udskrives på
www.ret-raad.dk/odense-nannyjacobsensfond

Ansøgningsblanket kan ligeledes mod fremsendelse af frankeret svarkuvert og med angivelse af, om der søges til enkeltpersoner eller projekter, rekvireres hos

Advokat Jess Lykke Gregersen Albanigade 30
5000 Odense C
Tlf. 7010 1199
E-mail: mbh@ret-raad.dk

PÆDAGOGISK MASSAGE

UDDANNELSE & GRUNKURSUS

AFSTEM ARAUSAL & NERVESYSTEM GENNEM MASSAGE

Start 12/11/19 – se program – cfpm.dk

CENTER FOR PÆDAGOGISK MASSAGE ApS • V/Eirik Tollefsen
+45 2098 8247 • tollefsen@email.dk • www.cfpm.dk

SYDJYLLAND

Seniorudflugt til Kellersminde
Museet
Onsdag d. 2. oktober, kl. 10.00-14.00
H.O. Wildenskovsvej 10, Brejning,
7080 Børkop

Oplæg om Brejnings historie, rund-
visning på museet samt spadseretur.
Frokost og fortælling på Læringscen-
ter Brejning. Pris for medlemmer kr.
75, ledsagere/ikke medlem kr. 110.
Tilmelding senest 9. september via
sl.dk/sydjylland. Betaling via Mobile
Pay: 4128 9082

NORDJYLLAND

Årsmøde for Familieplejere
Tirsdag d. 3. september,
kl. 9.30-14.30
Socialpædagogernes
mødelokale 2. sal, Skansevej 90B,
9400 Nørresundby

Efter afholdelse af årsmødet og
valget afholder vi Familieplejernes
dag med oplægsholder Karen
Glistrup. Tilmelding senest 23. august
på nordjylland.sl.dk

Efter 20 år med børneomsorg var det tid til egenomsorg

TEKST MALENE DREYER /// FOTO NILS LUND PEDERSEN

Hvorfor valgte du at kvitte jobbet og tage på jordomrejse?

Fordi jeg ikke kunne blive ved med at leve det liv, jeg levede.

Jeg har været mor og plejemor i 20 år, og jeg har elsket det. Men jeg var blevet mæt. Med fire behandlingskrævende plejebørn er man på arbejde 24 timer i døgnet. Jeg havde brug for at kunne holde fri. Min mand og jeg har været det bedste arbejdsteam, og han var mit livs kærlighed. Men efterhånden glemte vi at være mand og kone. Vi holdt personalemøder i stedet for at kigge hinanden dybt i øjnene og få kysset grundigt godnat.

Hvornår traf du beslutningen?

Da jeg sidste sommer sad i bilen på vej hjem fra indkøb til vores sølvbryllupsfest. Symbolsk skiftede vejret pludselig fra blå himmel til regn og rusk. Lige der i bilen mærkede jeg, at jeg ikke kunne mere. Det hele var blevet for meget. Efter festen havde min mand og jeg en seks timer lang samtale om, hvad der skulle ske. Det stod klart, at vi nu skulle noget andet hver især. Og at vi skulle skilles. Et par måneder efter besluttede jeg mig for at realisere min store drøm om at rejse ud i verden. Og så tog jeg til Bali – og har derfra rejst rundt i hele verden i ca. fire måneder.

Hvilke overvejelser gjorde du dig?

Jeg overvejede grundigt, hvordan vi skulle afvikle det hele på en ordentlig måde. Min

Signe Welling 53 år

2019
Pædagogisk-psykologisk
supervisor for § 81-borgere i
Næstved

2018/19
Rejste på egen hånd til bl.a.
Indonesien, Thailand, Maldiver-
ne, Komodo-øerne, Tanzania,
Dubai og Grækenland

20 år som familieplejer. Har
superviseret familieplejere og
siddet i Socialpædagogernes
Landsudvalg for familieplejere

10 år som socialpædagog i
arbejde med bl.a. udadreage-
rende voksne og mennesker
med skizofreni og autisme

1988
Uddannet fra Skovtofte social-
pædagogiske seminarium

mand og jeg var enige om beslutningen, og med hjælp fra psykologer fik vi talt os frem til, hvordan vi gjorde. Han er blevet boende og har stadig de to af plejebørnene. De to andre har vi fået sendt godt videre. Jeg har ikke dårlig samvittighed, for jeg ved, at jeg har givet vores plejebørn masser af kærlighed og omsorg og gjort deres liv bedre. Og jeg er stadig en del af deres liv.

Hvad har været det bedste ved dit spring?

Hele mit liv har jeg har levet med struktur, madpakker og børn, der har brug for at blive holdt i hånden. Så det har været så frisættende at vågne op om morgenen og kun have ansvar for mig selv. Jeg har lært mig selv at kende og lært at være alene på min rejse. Det har været en meget givende proces. Og overalt er jeg blevet mødt utrolig hjertevarmt af folk. Det har været noget af det mest berigende, jeg har oplevet. Da jeg kom hjem, smed jeg 125 sække med sko og tøj fra et langt liv med børn til genbrug. Nu bor jeg i en to-værelses lejlighed og har fået nyt job.

Hvad er dit råd til andre i din situation?

Kvit jeres job! Gå ud i verden. Det er så givende at lære om de kulturelle og religiøse forskelle. Vær åben og imødekommende, så er det nemt at komme i tale med folk og blive inviteret hjem. Jeg har da også følt ensomhed – men det er også sundt, når man har været et par og omgivet af børn altid. ×

Familieplejer

Globetrotter

Signe Welling afviklede tilværelsen som familieplejer og tog alene på jordomrejse.

FOTO: PRIVAT

Lasse Kiesbye om Christian Mattsson

Det jeg ser

Socialpædagogerne Lasse Kiesbye og Christian Mattsson har været kollegaer på det socialpsykiatriske bosted Hedehyblerne i Esbjerg

CHRISTIAN FIK MIG TIL AT REFLEKTERE

Jeg savner kollegaskabet med Christian, for han fik mig altid til at reflektere over min egen faglige praksis. Vi arbejdede med psykisk syge unge, og hvis der fx havde været en konfliktsituation, var han rigtig god til at spørge ind. Det var ikke fordi, vi havde god tid – men vi gav os god tid. Først lod han mig genfortælle, hvad der var sket, mens han lyttede på en meget rolig måde. Og så stillede han fagligt nysgerrige spørgsmål: Hvorfor gjorde du egentlig sådan? Var der noget, du kunne have gjort anderledes? Nogle gange gav han mig også direkte feedback. Fx kunne han sige: 'Godt tænkt! Godt gået!' Eller komme med konkrete forslag til noget, jeg kunne gøre anderledes. For nogle måneder siden skiftede jeg job til behandlingspsykiatrien, men jeg prøver at bære noget af kulturen videre fra mit samarbejde med Christian. Jeg vil gerne selv være den, der spørger nysgerrigt ind til andre.

Ser du noget særligt hos en kollega? Send en mail til: nyhedsrum@sl.dk

Hørt!

Fra at være i den mørkeste tid i sit liv, til at vende tilbage og opleve lyset, opleve håbet og lysten til at kæmpe videre ... og til at få beskeden om at være blevet optaget på pædagoguddannelsen. Dét er en kæmpesejr.

— **Kristina Fjelstrup** – på Instagram #socialpædagog

Øjeblikket

Jeg er familieplejer, og engang havde jeg en teenager i pleje. Da hun skulle besøge en veninde første gang efter anbringelsen, insisterede jeg på at hilse på, selv om jeg lige var blevet afbrudt i havearbejdet og havde arbejdstøjet på. 'Jeg ved godt, at jeg ser lidt træls ud', begyndte jeg, 'men jeg skal nok forkl ...!' Teenageren afbrød: 'Det skal du ikke tænke på – jeg siger bare, at du er en, kommunen har valgt'.

— **Anne Mette Nielsen**, familieplejer

